

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Sayı : B.10.0.BİD.0.00.00.00-702-1-8- 1842
Konu : Cihaz Entegrasyonları

14 Ağustos 2008

GENELGE

2008/54

Bakanlığımıza bağlı yataklı tedavi kurumları ile Ağız ve Diş Sağlığı Merkezlerinin döner sermaye kaynaklarından yapmış oldukları yazılım ihalelerinde kılavuzluk etmek ve kurumlarımız arasındaki uygulama birliğini sağlamak amacıyla, **Hastane Bilgi Sistemleri Alımı Çerçeve İlkeleri Dokümanı** hazırlanmış ve kurumlarımızın kullanımına sunulmuş olmasına rağmen birçok ihalede, bu kılavuzlarda belirtilen gereklerin dikkate alınmadığı görülmektedir. Yazılım ihale hazırlıkları yapmakta olan kuruluşlarımız bu dokümanı incelemeli, şartnamelerini buna göre hazırlamalıdır. Bu dokümanlara sürekli olarak Bakanlığımızın web sitesinden (www.saglik.gov.tr) ulaşılabilmektedir.

Söz konusu bu dokümanın 1.1. Amaç ve Kapsam Bölümünde “..Artık Hastane Bilgi Sistemleri (HBS) sadece hastane içi süreçleri etkileyen ve bu süreçlerden etkilenen bir yapı olmayıp diğer sistemlerle de veri alış verişi yapabilen sistemlere dönüşmüştür. Bu nedenle veri tabanında yer alan tüm verilerin gerektiğinde kullanılmak üzere başka bir veri tabanına eksiksiz aktarılması, ihtiyaç duyulacak başka verilerin (Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS), Çekirdek Kaynak Yönetim Sistemi (ÇKYS), elektronik faturalama süreçleri (MEDULA), vb) diğer sistemlerden hastane sistemine elektronik olarak aktarılması, **sisteme veri aktarabilecek cihazların sisteme entegrasyonu, hastane içi iş akış süreçlerinin iyileştirilmesi, kaynak tasarrufu sağlanması gibi beklentilere de cevap vermelidir...**” denilmektedir.

Yani sisteme veri aktarabilecek cihazların hastane bilgi sistemi ile entegrasyonu ve veri alış verişi, temel amaç ve gerekler arasında yer almaktadır. Çünkü tıbbi cihazlar, hizmet sunumunda her bir hastanenin en önemli unsurlarındandır.

Aynı dokümanın 2.1.6 Maddesinde “Garanti sonrası yazılım eğitim, bakım, onarım, teknik destek, güncelleme hizmetleri ile başka uygulamalar, sisteme veri paylaşımı yapacak cihazlarla entegrasyon hizmetlerine ait fiyatlandırmanın hangi usul ve esaslara göre yapılacağı hangi periyotlarla hangi katsayılara göre güncelleneceği teklifte yer alacaktır. Eğer bu hizmetler ücretsiz verilecekse bu durum da teklifte yer alacaktır.” ifadesi yer almaktadır.

Satın alınan ve garanti süresi dolan yazılımların garanti sonrasında alınacak bakım, onarım ve destek hizmetleri düzenleyen bu maddede, garanti sonrası dönemde alınacak hizmetlerden bazıları (eğitim, bakım, onarım, teknik destek, güncelleme hizmetleri ile başka yazılımlar ve cihazların entegrasyonu) sıralanmış, tıbbi cihaz entegrasyonları için ayrıca bir ücret talep edilmemesi, bu işin de garanti sonrası alınacak bakım, onarım ve destek hizmeti olarak adlandırılan hizmetler kapsamında değerlendirilmesi, bu hizmetlerin bir bütünlük içinde ele alınması, yürütülmesi ve ücretlendirilmesi istenmiştir. Bu hizmetler yerine getirilirken gerekebilecek lisanslar, mal ve malzemeler hastane idaresi tarafından ayrıca tedarik edilecektir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Sayı : B.10.0.BİD.0.00.00.00-702-1-8-

Hastane Bilgi Sistemleri Alımı Çerçeve İlkeleri Dokümanının 11.1.7 maddesi Garanti veya sözleşme kapsamında ve garanti sonrası Bakım, destek, güncelleme ve eğitim hizmetleri kapsamında yer alması gereken işlerden bazılarında işaret etmektedir. Bu hizmetler şunlardır:

- a. Elektronik veri aktarımı yapabilecek tanı ve tedavi amaçlı cihazların sisteme entegrasyonu,
- b. Hastanede uygulamaya konacak sıramatik, KIOSK, Bilgilendirme Ekranları vb. uygulamaların sisteme entegrasyonu (yeni donanım, malzeme ve lisans ücretleri Alıcı'ya aittir),
- c. Sistemi ilgilendiren mevzuat ve üst kurum talepleri,
- d. Verilen hizmetin kalite ve hızını artıracak diğer uygulamalar,
- e. Sistem güvenliği için Antivirus yazılımı, Firewall, IDS (saldırı tespiti), VPN bağlantı imkanı sunan donanım ve yazılım bileşenlerinin işletilmesi ve güncellenmesi(lisans bedelleri Alıcı'ya ait),
- f. Hastane web sitesi.

Burada da sisteme veri aktarabilecek tanı ve tedavi amaçlı cihazların sisteme entegrasyonu, sistemin ve yapılacak işlerin bütünü içinde bir parça olarak değerlendirilmiştir.

Yine Hastane Bilgi Sistemleri Alımı Çerçeve İlkeleri Dokümanının 13.8 maddesinde "Hastanede ihalesi kesinleşmiş ya da kurulu bulunan PACS mevcudiyeti halinde HBS-PACS entegrasyon çalışmaları hızla tamamlanacaktır. Bu durumda ek ücret talep edilmez. PACS'ın, HBS'den daha sonra kurulması halinde de Satıcı gerekli tüm danışmanlık ve entegrasyon hizmetini sunmak zorundadır. Satıcı, PACS'ın sonradan kurulması halinde bu entegrasyon hizmetini hangi şartlarda vereceğini teklifine ekleyecektir." İfadeleri yer almaktadır. Radyoloji Bilgi Sistemleri (RIS), Görüntü Arşiv ve İletişim Sistemleri (PACS) ve Laboratuvar Bilgi Sistemleri(LIS) gibi diğer sistemlerin entegrasyonları da bu çerçevede ele alınacaktır.

Diğer taraftan, 2006/108 sayılı Genelgemizin 6. maddesinde: "Kurumlarımıza kit karşılığı, kiralama, vb yöntemlerle alınacak olan tanı ve tedavi amaçlı tıbbi cihazların, elektronik ortama veri aktarabilen cihazlar olması şartı istenmelidir. Bu cihazların ürettiği (teklif sonuçları, vb.) verilerin Hastane Bilgi Sistemi ve Birinci Basamak Sağlık Kurumu Bilgi Sistemi gibi uygulama yazılımlarına aktarılarak Doktor ve diğer Sağlık Personeli tarafından görülmesi ve istendiğinde yazıcıdan çıktılarının alınarak hastaya verilmesi sağlanmalıdır.

Şartnamelerde, tıbbi cihaz yazılımlarının kurumlardaki uygulama yazılımlarına entegrasyon işinin hangi esaslara göre yapılacağı, bunun için ayrıca ücret ödenip ödenmeyeceğine dair hükümler yer almalıdır. Bu hususta sorun yaşanmaması için kurumda kullanılmakta olan tıbbi cihazların sayı ve türü tespit edilmeli ve taraflarca önceden biliniyor olmalıdır. Kurumun sonradan temin edebileceği cihazlar da göz önünde bulundurulmalıdır." denilirken bu hususta tarafların anlaşmazlığa düşmemesi, hastane işlerinin aksatılmadan yürütülmesi amaçlanmıştır.

Hastanelerimizin doğrudan ya da dolaylı olarak tıbbi cihaz entegrasyonu için ayrıca bir bedel ödememesi, bu hizmetlerin de tekliflere ve bakım destek sözleşmelerine dahil olmasını temin etmek için Hastane Bilgi Sistemleri Alımı Çerçeve İlkeleri Dokümanının 2.1.10. maddesinde Alıcı'nın(hastanenin) mevcut sistemine ait bazı parametrelerin tespit edilerek şartnameye yazılması istenmiş ve bu maddenin g) alt maddesinde "Kurum bünyesinde bulunan ve

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Sayı : B.10.0.BİD.0.00.00.00-702-1-8-

otomasyon sistemine veri aktarabilecek durumda olan her tür elektronik, elektro-mekanik cihaz adı, sayısı, marka ve modelleri, bu cihazların kendine özgü kapasite değerleri” özellikle belirtilmiştir. 2006/108 sayılı Genelgemizde ise sonradan temin edilebilecek cihazların da göz önünde bulundurulması ve şartnamelerin buna göre düzenlenmesi istenmiştir.

Sonuç itibarıyla;

1- Tanı ve tedavi amaçlı tıbbi cihazlar başta olmak üzere her tür elektronik, elektro-mekanik cihazlar ile mevcut veya devreye alınması planlanan RIS, PACS, LIS, vb. uygulamalar hastanelerin ayrılmaz bir parçası olduğundan bu cihazların ve sistemlerin Hastane Bilgi Sistemi(HBS) yazılımı ile sorunsuz olarak veri alış verişi yapabilmesi ve cihazların HBS ile entegrasyonu gerekmektedir.

2- Bu sebeple HBS tedarik edilirken, HBS'nin halen mevcut olan ve gelecekte hastaneye hizmet edecek olan, hastane dahilindeki her tür elektronik, elektro-mekanik cihazlarla(satın alınan, kiralanan, kit karşılığı alınan, hibe edilen vb. dahil) entegrasyonu şartı şartnamelere yazılacaktır.

3- Elektronik, elektro-mekanik cihazlar ve/veya bu cihazlarla birlikte hizmet tedarik edilirken, halen hastanede kullanılmakta olan ya da gelecekte hastanede kullanılabilir olan başka bir HBS ile entegrasyon işlemlerinin ayrıca bir ücret ödenmeksizin yapılacağı şartı şartnamelere açıkça yazılacaktır.

4- HBS tedarik ederken hastanede mevcut olan ve gelecekte hastane dahilinde hizmet verecek olan elektronik, elektro-mekanik cihazlar ve/veya bu cihazlarla birlikte alınan hizmetlerin sistemle entegrasyon işlemlerinin ayrıca bir ücret ödenmeksizin yapılacağı şartı şartnamelere açıkça yazılacaktır.

5- HBS tedarikçisi ile cihaz ve/veya cihazla birlikte hizmet tedarikçisi olan her iki tarafın da entegrasyon işlemlerinden sorumlu olduğu şartnamelerde açıkça ifade edilecektir.

6- Hastane idaresinin bilgisi dahilinde ya da hastane idaresinin bilgisi dışında, bu entegrasyon işlemleri için tarafların birbirinden ücret talep etmeyeceği taahhüdü alınacaktır.

7- Hastane idaresi tarafından her istenildiğinde, (sisteme veri aktarabilecek elektronik cihazların HBS ile) entegrasyon işlemlerinin ücretsiz olarak yapılacağına dair maddeler yazılacaktır. Çünkü;

- a) Hizmet alımı yoluyla tedarik edilen HBS yazılımı söz konusu olduğunda ve sözleşme süresi dolduğunda, yazılım için çıkılan ihalede başka bir yazılımın hastaneye kurulması söz konusu olabilir, bir başka ifadeyle hastanedeki HBS değişebilir.
- b) Tedarik metodu ne olursa olsun hastane dahilinde kullanılan ve HBS ile veri alış verişi yapabilecek tüm elektronik, elektro-mekanik cihazlar ve/veya hizmet tedarikçileri de zaman içinde değişebilir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Sayı : B.10.0.BİD.0.00.00.00-702-1-8-

8- Entegrasyon işlemleri (cihaz sayısına göre) en kısa sürede tamamlanacaktır. Entegrasyon sürecinin en kısa zamanda ve kusursuz bir şekilde gerçekleştirilmesinden hem HBS tedarikçisi hem de cihaz tedarikçisi eşit derecede sorumludur. Sistem kusursuz çalışmaya başladıktan sonraki dönemde arıza ya da problem oluşması halinde derhal giderilecek, hastane idaresinin sonradan ortaya çıkabilecek istekleri makul süreler içinde karşılanacaktır. Bu süre sonunda entegrasyon işlemlerinin tamamlanamaması halinde işi yapmakta geciken tarafa ya da taraflara şartname ve sözleşmelerde belirtilmiş/belirtilecek olan cezai hükümler uygulanacaktır.

9- Yukarıda belirtilen hususlar, Bakanlığımıza bağlı yataklı tedavi kurumları, Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri ve Birinci Basamak Sağlık Kuruluşları dahil bütün sağlık hizmeti sunan kuruluşlar için de geçerlidir.

Bakanlığımıza bağlı sağlık kurumlarında, bilgi sistemleri ile ilgili yeni yapılacak olan ihalelerde ve mevcut olan bilgi sistemlerinin kullanımı sürecinde yukarıda belirtilen konuların dikkate alınması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Uzm. Dr. O. Fevzi GÜMRÜKÇÜOĞLU
Bakan a.
Müsteşar

Dağıtım:
81 İl Valiliğine
(İl Sağlık Müdürlüğü)